

Tipografia: BRAȘOVU, piața mare nr. 30
 Manuscrisurile să se trimită la:
 Biroul de administrație: Brașov, piața mare nr. 30
 Inserate mai primite în Viena: Adolphe Mossa, Hermann & Volger (de Kass), Ferenc Schick, Alois Brandl, M. Dukas, A. Oppel, J. J. Schreyer, în Budapesta: A. V. Gollner, Avon Kass, Károlyi, Bernat, în Frankfurt: G. L. Dombel, în Hamburg: A. Steiner.
 Prețul inserțiilor: o pagină arondată pe o săptămână 8 or. și 80 or. dintru pentru o publicare. Publicații mai dese după tariful și înveșelă.
 Societate pe pagină III-a și seral 10 or. v. a. și 82 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU IV.

„Gazeta” este în în-viere și abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
 Se prenumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la dd. colectori.
 Abonamentul pentru Brașov: la administrație, piața mare nr. 30, etajul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 or. v. a. și 15 bani.
 Atât abonamentele cât și inserțiile sunt a se plăti înainte.

Nr. 70. Brașov, Joi, Vineri, 27 Martie (8 Aprilie) 1892.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Aprilie 1892 st. v. se deschide nou abonament, la care invităm pe toți micii și sprijinatorii foicei noastre.

Prețul abonamentului
 Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl. pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.
 Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:
 Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl., pe șase luni 1 fl.
 Pentru România și străinătate: pe un an 8 franci, pe șase luni 4 franci.
 Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.
 Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”

La situațiune.*)

IX.
 Brașov, 26 Martie v.
 Am ajuns la conferința din Ianuarie 1892. Momentul serios, care în fața disolvării dietei și a nouelor alegeri, pretindea grabnică intrinire a unei conferințe generale române, ne-a aflat nepregătiți. Faimoasele „divergențe” din sinul comitetului, nu erau aplanate. Agitațiunea omenilor „grupului” ajunsese până la punctul, încât organul lor împoșca cu cele mai murdare suspiciuni și insinuațiuni în toți bărbații noștri cu păreri independente. Președintele comitetului se bolnăvise. Cei ce aveau să-l înlocuască, nici că se gândiră a con-

* A se vedea N-rii 59, 60, 63, 64, 65, 66, 68 și 69 ai „Gaz. Trans.” din a. c.

chiama comitetul plenar, ca acesta să judece, ce e de făcut, a-l conchiama măcar pentru stabilirea programei lucrărilor conferinței și a se sfătui cu el, decă în situațiunea, în care ne aflam, era ori nu consultă a se pune la ordinea țilei cestiunea memoriului?

Se va dice, pôte, că nu le venea la socotelă a face acesta din simplul motiv, că n’aveau majoritatea în comitet. Dér nici măcar biroul comitetului, din Sibiu, unde dênșii erau în majoritate absolută, nu-l conchiamară într’o ședință regulată.

Astfel se întâmplă ceea ce nu s’a mai pomenit nici la noi, nici nicăiri, ca cei doi vice-președinți ai comitetului să facă un pas așa de important, ca acela al conchiămării conferinței, nu în înțelegere cu comitetul, nici chiar în numele lui, ci numai sub cuvânt, că fiind bolnav președintele „li-se impune datorința de a prevedea agendele presidiului partidului”. În realitate însă datorința de a înlocui pe președinte i se impunea după toate regulile primului vice-președinte și numai, fiind și acesta împiedecat, celui de al doilea; ér conchiămarea conferinței nu cădea în sfera agențelor președintelui, nici ale locțiitorilor săi, ci în aceea a comitetului.

În asemenea împrejurări, firesc, nu putea fi vorba de o ordine de țile pentru lucrările conferinței, séu chiar de un program al acelor lucrări; nu putea fi vorba nici de o instrucțiune cum se cade pentru alegerea delegaților la conferință, ca să nu se alegă, cum s’a întâmplat, în unele părți câte doi, în altele câte trei, și érași în altele câte patru delegați dintr’un cerc electoral.

Le accentuăm toate acestea

spre a documenta cât de necorect s’a procedat, și la convocarea conferinței din Ianuarie 1892.

Mai este ore de lipsă să spunem, ce urmări rele trebuia să aibă o asemenea procedere incorectă chiar și în împrejurări normale, cu atât mai mult în cazul de față, când intriga și neînțelegerea își vârșe cода între noi?

Putea să fiă indiferent, pentru unul séu altul, care după ce s’a deochiat prin intrigele sale și nu s’a mai putut susține aici la noi, a trecut peste graniță; putea, și cem, să fiă indiferent pentru unul ca acesta de a țile din depărtare focul desbinării și de a lua întru nimic spargerea solidarității noastre într’o cestiune așa de importantă ca aceea a memoriului, dér nu putea să fiă indiferent pentru aceea dintre noi, cari au luptat și luptă cu sinceritate și cu abnegațiune din părinți, moși și strămoși, ca să cimenteze aceea solidaritate națională, fără de care cauza sfântă a poporului nostru nu va putea niciodată învinge.

Decă se procedea în mod leal, fără de cugetul rezervat de a pescui în turbure, comitetul central avea ocaziune de a se pronunța, că ore este séu nu admisiibil, din punct de vedere al intereselor noastre generale, ca aducându-se la vot o cestiune atât de delicată ca aceea a memoriului, să se risce o scisiune în sinul nostru; ér delegații noștri, fără deosebire, ar fi fost puși în pozițiune de a se cugeta mai înainte serios asupra urmărilor triste, ce putea să le aibă un astfel de pas și a nu grăbi un vot, care în consecințele sale putea să devină fatal pentru buna înțelegere dintre noi.

Din nenorocire spiritul cel

râu al neînțelegerii a rămas învingător la 9 (21) Februarie 1892.

Atmosfera era plină de miamele periculoase ale neîncrederei lăpate și nutrite prin denunțări și suspiciunări sistematice și tendențioase, ale certelor și intrigelor păcătoase dintre frați. Delegații sosiți în grabă din toate părțile, preocupati de cele ce le cetiseră cu puțin înainte în organul „grupului”, și într’o broșură infectă a suflerului lui, ce se pusese tocmai p’atunci în circulați, despre „réua credință” a celor cari sunt de alte vederi în cestiunea memoriului; acești delegați, sosind cu cele mai bune și mai nobile intențiuni de a contribui la întărirea nêmului, mai dădură în Sibiu peste triste și disgustătoare certuri la alegerea de delegați, dădură peste cele mai murdare calumniări și insinuațiuni colportate cu scop să se dea tot mai mare nutremânt neîncrederei.

Sub aceste triste auspicii se încep lucrarea conferinței din Ianuarie anul curent.

Cei ce strigară mai înainte cu docă luni, că „numai solidaritatea a împiedecat biruința vederilor lor” (a se vedea „Tribuna” nr. 217 din 1891) erau hotărâți acum de a-o rupe pe față cu această solidaritate și singura faptă a lor la conferința trecută a fost, că au pretins să se voteze asupra „subșternerii memoriului” cu ori ce preț, chiar și cu prețul spargerii solidarității naționale.

Au pretins să se voteze asupra prezentării memoriului, despre care încă nu era de loc stabilit, nici de conferință, nici de comitete, ce și cum are să fiă, de principii și program are să conțină; au pretins această votare pe basa unui nou program de memoriu, ce l’a desfășurat propunătorul proiectului de rezoluțiune, un

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Noi în 1892.

Conferință ținută la 9 Februarie pentru inaugurarea Ateneului Român în București.

De B. P. Hasden. (Fine.)

Copiii lesne se supără unul pe altul. Le sare țandăra pentru te miri ce! o păpușă, o pangliguță de acadea, un portofoliu de ciocolată. Și când se aprind copiii, să-și veți atunci cum se mai injură pe întrecute, se injură în prosă și în versuri, se denunță și se acasă pe drept séu pe nedrept, câte-odată ajunge lucrul și la păruelă. O! nu vă speriați. Ura la copil nu ține multă timp, după cum nu ține multă timp la copilă nici amioia. Totul e efemer. După supărare, după injură, după bătae, să-și veți érași cum se mai îmbrățișează și cu ce foc se sărută! Dér tocmă acosta este și norocul meu în astă-sără. Noi ne certăm, nu-i așa? Ei, bine, mame vom fi érași prietini! (Aplause). Veți că ne-am împăcat chiar de pe acuma. Acastă particularitate a copilăriei,

acastă charaghiosă alternativă de „hoțule” și „dragă”, séu „dragă” și „hoțule” este un cusur, dér un cusur nu dintre cele mai rele. Sunt altele mai periculoase și mai mucalite tot-odată, însă tot așa de scusabile din punctul de vedere al vârștei.

Copilul e egoist. El iubese foarte mult pe sine însuși, ér pe alții îi iubese numai într’atâta întru cât dênșii îl desmărdă, îl resfăță, îl réșgăe, îl facă a petrece și-l lasă să-și petreacă. Adevărata iubire, iubirea întemeiată pe ideal, pe altruism, pe jertfire de sine, pe lipsă de scop mărunțel, o asemenea iubire e necunoscută copilului. Ore noi o cunoșcem? În starea actuală a societății române, ouventul iubire ar pute să fie șters din dicționarul limbii... nu! trebuie să-l lăsăm în dicționar pentru alte vremuri mai cöpte, când el va pute să fie înțeles, dér să-l lăsăm fără o explicațiune de prisos, și țilecem numai döră: iubire — veți zestre; iubire — veți jucăria. Zestre și jucăria, una din două, adică petrecerea séu mijlocele de a petrece, étă ce este la noi iubirea de o camdată. Și decă s’a stricat jucăria — noi

li dăm cu piciorul; și decă s’a risipit zestrea — divorț! (Aplause prelungite.)

A cere dela copil statornică, principii nestrămutate, lipsa de ori-ce șovăire, este a nu-și da sémă de însăși natura cea șovăitoare a vârștei copilăresc. Copilul nu pôte să nu fie schimbăcios, căci el creșce, ér creșcerea este o necentenită schimbare organică. Astăci cu păr blond și cu ochii albaștri, peste câțiva ani îl veți vedé ohoșu. Ba încă adesea se întâmplă că un copil foarte frumos se face urit cu timpul, un copil foarte urit devine frumos, un copil blând capătă arțag și dintr’un copil gălăcios ese un model de astempăr. În alb roșu, din roșu negru, séu viceversa, așa se schimbă copiii! Să nu cereți dela dênșii caractere, și să nu vă mirați de sărăcia caracterelor la o națiune în copilăria. (Aplause prelungite). Caracterele se vor forma mai târziu, se vor căli, se vor cristalisa, atunci când copilul de astăci nu va mai alerga după smei și nu va mai suspina după acadele.

Copilul este egalitar din fire. Băiatul de portar și băiatul de împărat,

când e vorba de joc, fac nebunii împreună: *Éva mov nai Éva sov*. Dér în natură egalitatea nu există, nici egalitate fizică, nici egalitate morală, nici egalitate intelectuală; există și pôte să existe numai döră egalitatea socială de naintea legii. De aci invidia copilului de câte ori un alt copil îl întrece; de aci dorința-i cea învăpăiată, când îl vede pe altul mai sus, de a-l pogori cu ori-ce preț, séu cel puțin de a se urca alături cu dênșul. Mai țilele trecute căduse o zăpadă mare. Săniile patinau pe toate stradele. După obiceiul cunoscut, la spatele fiecărei săni se acăța pe furșu câte un mic ștregar, care nu putea să se acățe și el, din pizmă pe cel acățat îl denunța birjarului, strigându: arde-l! Tot așa și noi strigăm: arde-l! de câte-ori vedem câte unul mai fericit, séu mai îndemănatec, acățându-se de sania statului. (Aplause prelungite).

Din aceeași invidie, din același egalitarism rău înțeles, copilul este mai totd’una dispus a se crede victima partinirii, séu a nedreptății celor mari față cu un alt copil mai deștept séu mai stăruitor: n’a scris țese el și i-a

Ganz seidene Foulards von 85 kr. bis fl. 4.65 p. Met. (ca 4.50 versh. Deffins) gestreift karriert, u. — vers. roben- und stüppweise porto- und zollfrei in's Haus die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.) **Zürich**. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate l fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular și deosebire prin trasă (frotată) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de rēcělă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebunțarea zilnică, cu deosebire importantă pentru copii de orîce etate și adulți, asigurăză această apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. Moll, c. și r. furnisorul al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9. Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se cere anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Fr. Kellemen și Ed. Kugler, precum și la D. Eremia Nepoși, J. L. & A. Hesshaimer și Jul. Hornung & Teutsch.

804—3.

Cursulu pleței Brașov

din 7 Aprilie st. n. 1892

Monede românesce Omp.	936	Vend.	939
Argint românesc	930	"	935
Napoleon-d'or	933	"	941
Lire turcesce	1058	"	1063
Imperial	958	"	963
Seris. ionc. „Albina“ 6%	101.	"	—
" " " 5%	100.—	"	101.—
Galbin	545	"	550
Table rusesce	118.—	"	119.—
Mărci germane	57.50	"	58.—
Discountul 6—8% pe an.			

Cursul la bursa din Viena

din 6 Aprilă a. c. 1892

Renta de aur 4%	108.40
Renta de hârtă 5%	101.90
Imprumutul căilor ferate ungare aur	1185 —
dto argint	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [1-ma emisiune]	115.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [2-a emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	92.60
Monuri rurale-ungare	92.70
Monuri croato-slavone	105.—
Responsabilitatea pentru dijma de vină unguresc	94.75
Imprumutul cu premiul unguresc Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	145.25
Renta de hârtă austriacă	186.25
Renta de argint austriacă	95.10
Renta de aur austriacă	110.60
Losuri din 1860	118.50
Acțiunile băncii austro-ungare	141 —
Acțiunile băncii de credit austr	984.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	341.50
Galbeni împărătesc	311.25
Napoleon-d'or	5.30
Mărci 100 imp. germane	9.43 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	58.10
	118.65

Licitațiune.

Fabrica de oțet din Preșmerț se vinde **Sâmbătă în 9 Aprilie 1892 la 9 ore** în fața locului pe lângă bani gata.

Detailuri dă subscrisulă advocatului.

IOSIF PUSCARIU, ca administrator al masei concursuale.

817,3—2.

Au sosită prospete:

Iere negre rusesce foarte fine, Iere roșii foarte fine.

Sardine în unt de lemn, toate soiurile.

Lacherdă. Pește marinat (Aalfisch).

Ruși mari și mici. Măslina mari și mici.

Unt de lemn franceșc, foarte fin.

Halva de Adrianopol în cutii de lemn și de tinichea.

Cognac franceșc și ungar la

V. N. Bidu & Geisberger. Strada Hirscher Nr. 3.

819,5—1.

Numere singuratic din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeria I. Gross.

SCHLICK Turnătoria de fer și fabrica de mașini

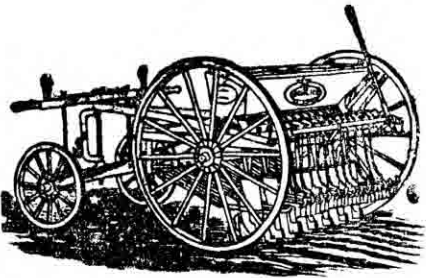
SOCIETATE PE ACȚII IN BUDAPESTA
FABRICA ȘI BIROUL CENTRAL: VI., Kilső väci-út
BIROUL ÎN ORAȘ ȘI DEPOSITUL: VI., Podmaniczky-utca 14.

Filiala depositului: VIII., Kerepesi-út 77 sz.

Garnituri de treierat cu abur și cu vâteju (Göpel), mai departe

Pluguri cu 2 și 3 feare patent. SCHLICK

distinse cu mai multe premii din cele mai mari

Pluguri Rayol patent.

Pluguri cu un fer sistemul Rayol, originale Schlick și sistemul Vidats.

Unelte pentru lucrarea pământului, grape și spărgători de bulgări.

Mașini de semănat în rânduri „HALADAS“, patentate Schlick.

și toate mașinile agricole.

Mori pentru curățitul cerealelor, mașini pentru prepararea nutrețului, mori pentru uruit.

Mașini originale americane pentru legat și mașini pentru cositul bucatelor, mașini de cosit erva, drumuri de fer transportabile pentru câmp etc.

Prețurile cele mai eține. — Condițiuni favorabile pentru plată.

800,18—4. Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

Mostre atrăgătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Caiete cu mostre pentru croitori nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru onoratul cleru, stofe prescrise pentru uniforme funcționarilor c. r. asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree-uri, postavuri pentru biliarde și mese de joc, loden obicnuit și impermeabil pentru rocuri de vânătoare, stofe de spălat, pleduri de voiaj de la fl. 4—14 etc.

Cine voiesce a cumpăra postavuri eține, solide, trainice, din lână curată, er nu sdrențe eține, pe cari le vinde fără-care negustoraș în Hof, și nu sunt vrednice nici cătu costul croitorului, se se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn.

Depozit permanent de postavuri peste 1/2 milioane florini. Cea mai mare espedițiune de comande de pe continent.

Spre atențiune! P. T. Public este avertisat asupra firmelor, cari recomandă „resturi“ „cupone“ în mărime de 3:10 metri și așa numitele „comășuri“ (o anumită cantitate) pentru costume de salon. Deja în indicarea acestei lungimi egale zace pe față șarlatania, deoarece astfel de rămășițe etc. sunt tăiate din bucăți nemoderne, stricate și ce nu se pot vinde. Astfel de sdrențe, pe cari numitele firme le cumpăra din mâna a doua sau a treia, nu sunt vrednice nici măcar a treia parte din prețul de cumpărare. Trimiterea numai prin rambursă. Corespondență în limba germană, maghiară, boemă, polonă, italiană și francesă. 807,24—5.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accelerat: 2 ore 9 minute după amăzi.
Trenul mixt: 10 ore 5 minute sera.

2. Dela Bucureci la Brașov:

Trenul accelerat: 2 ore 18 minute după amăzi.
Trenul mixt: 6 ore 58 minute sera.
Trenul accelerat: 10 ore 17 minute sera.

3. Dela Zărnești la Brașov.

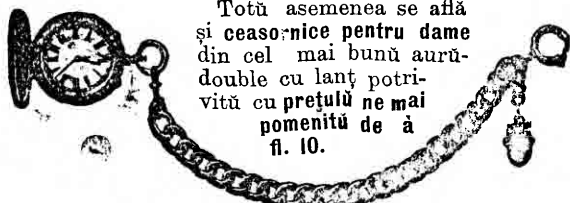
Trenul mixt: 6 ore 2 minute dimineața.
Trenul mixt: 1 ore 14 minute după amăzi.

4. Dela Ch. Oșorhei la Brașov.

Trenul mixt: 8 ore 8 minute dimineața.
Trenul mixt: 6 ore 53 minute după amăzi.

Ocaziune!

Ceasornice-remontoir, adevărate englesesci, cu mecanism din cel mai fin nikel, cu două capace de aur-double, de trasă fără chei, regulate pe minută dimpreună cu un lanț-panzer din cele mai noue și moderne asemenea din cel mai bun aur-double, amândouă la olaltă într-un etui se capetă pentru numai a fl. 9.50 cătu timp va dura provisiunea.

Totu asemenea se află și ceaso-nice pentru dame din cel mai bun aur-double cu lanț potrivit cu prețului ne mai pomenit de a fl. 10.

In casul decât nu convine se înapoiază banii fără pedecă. Pentru mersul regulat se garantă doi ani. Trimiteri se fac numai cu rambursă, sau trimițându-se prețului înainte.

P. Perlberg, Wien, I., Fleischmarkt 14.

Estras dintr'o scrisore de mulțămintă.

Cesornicul din aur-double l'am primită și sunt mulțămită. Vă rog a-mi trimite încă unu întocmai de aceeași mostră. Alba-Iulia, 8 Febr. 1892.

Nonus Porutin, Oficial la direct. de geniu.

820,3—s.